



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Mateřská škola Ostrov, Masarykova 1195, okres Karlovy Vary

Masarykova 1195, 363 01 Ostrov

Identifikátor zařízení: 600 066 703

Zřizovatel: Město Ostrov, Klínovecká 1204, 363 01 Ostrov

Školský úřad Karlovy Vary, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary

Termín konání orientační inspekce: 3., 4., 7. a 8. února 2000

Čj.	052 43/00-1147
Signatura	oe2at107

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

V průběhu inspekce byly provedeny hospitace ve všech třídách. Sledovány byly ranní hry, ranní cvičení, hudební výchova, pracovní výchova, rozvíjení poznání, rozvíjení základních matematických představ a jazyková výchova.

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Plánování spontánních a řízených činností vychází z „Časově tematických plánů výchovně vzdělávací činnosti“ a hlavních úkolů koncepce školy. Tyto materiály jsou ve všech třídách rozpracovány do týdenních plánů. Většina učitelek zařazuje tematické celky, které postihují přirozené logické souvislosti. Jako podpůrný materiál je dále využívána řada současných publikací především z nakladatelství „Portál“ a mnoho různých metodických materiálů. Úkoly řízených činností se promítají i do činností spontánních, především do ranních her. Zahrnuta je zde i logopedická prevence. Samostatně je plánována péče o talentované děti (kroužek výtvarně-pracovní, hudebně-pohybový a dramatický).

Plánování obsahuje rovnoměrné zastoupení všech výchovných složek, při výběru úkolů jsou respektovány didaktické zásady. Z hospitací vyplynulo, že stanovené cíle činností jsou voleny přiměřeně věkovým a individuálním schopnostem dětí a navazují na jejich předchozí znalosti. Zvolený obsah jednotlivých činností odpovídá stanoveným cílům, které jsou v souladu se schváleným vzdělávacím programem. Pouze ve věkově smíšené třídě nejsou vždy rozlišovány úkoly pro jednotlivé věkové skupiny.

Výrazným pozitivem je zpracování individuálních vzdělávacích plánů pro děti s odkladem školní docházky ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou.

Podmínky vzdělávací činnosti

Personální podmínky mateřské školy s právní subjektivitou pozitivně ovlivňují kvalitu pedagogického procesu. Vzdělávací činnost zajišťuje sedm učitelek včetně ředitelky, šest z nich splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jedna učitelka má pedagogickou způsobilost - směr vychovatelství. Všechny pracují na plný úvazek. Pedagogický sbor je stabilizovaný s pedagogickou praxí od čtyř do třiceti pěti let. Jedna učitelka a ředitelka v minulosti absolvovaly kurz logopedické prevence, všechny se dále sebevzdělávají a dle svého zájmu se zúčastňují odborných seminářů. Získané poznatky a zkušenosti uplatňují v pedagogické práci, své schopnosti dále pak při práci s talentovanými dětmi. Souběžné působení učitelek v přímé výchovné práci je umožněno ve dvou třídách.

Prostorové podmínky typizovaného zařízení vzhledem k počtu dětí a realizaci spontánních a řízených činností jsou optimální. V současné době (od listopadu 1999) jsou v pětitřídní mateřské škole v provozu čtyři třídy z důvodu poklesu počtu dětí. Volná třída je využívána především k činnosti zájmových kroužků. Vybavení nábytkem je funkční, každá třída (zároveň slouží jako jídelna a ložnice) má svoji šatnu a sociální zázemí. Interiér všech prostor je vkusně upraven, výzdoba tříd je obměňována vzhledem k roční době a svátkům. Dostatek volného prostoru byl využíván pro vytváření příležitostných hracích koutků, volný pohyb a relaxaci.

Pro hry, spontánní i řízené činnosti má škola dostatečné množství hraček, různorodých didaktických pomůcek a rozličného materiálu, které byly využívány v maximální míře. Všechny třídy jsou vybaveny klavíry, audiovizuální technikou, stabilními hracími koutky s volně přístupnými hračkami a výtvarným materiálem, což podněcuje děti k realizaci konkrétní činnosti. Řadu pomůcek si učitelky (často spolu s dětmi) vytvářejí svépomocí. Příkladně jsou uspořádány kabinety, kde jsou pomůcky včetně tělovýchovného nářadí a náčiní rozděleny

podle jednotlivých výchov, což umožňuje rychlou orientaci při jejich přípravě. Hračky a učební pomůcky jsou pořizovány účelně a dle finančních možností jsou inovovány. Dětská knihovna obsahuje dostatečné množství starších i nových publikací, učitelská knihovna je zásobena řadou odborných materiálů a metodik.

Součástí objektu je velká, účelově vybavená školní zahrada, která dětem poskytuje vhodné zázemí pro realizaci většiny činností ve vztahu k jednotlivým ročním obdobím (členění na betonovou plochu a trávník, zahradní kabinet, WC a umývárna, vzrostlé stromy a keře, pískoviště, průlezky, dřevěné sestavy, sprchy ap.).

Psychohygienické zásady jsou dodržovány. Režim dne je přizpůsoben potřebám dětí, pevně jsou stanoveny pouze intervaly mezi jednotlivými jídly, pravidelné uskutečňování pobytu venku vzhledem k povětrnostním podmínkám a odpolední odpočinek s ohledem na biologické potřeby dětí. Po celý den je dětem nabízeno pití.

Spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené, každodenně je zařazováno ranní cvičení. Délka řízených činností v převážné většině respektuje věkové zvláštnosti a individuální schopnosti dětí.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

Organizace her, spontánních i řízených činností je promyšlená. Ve všech třídách byl zaznamenán nenásilný přechod od her a spontánních činností k řízeným aktivitám. Většina učitelek upřednostňovala organizaci tradičního členění na hry, režimové momenty a společné, frontálně řízené činnosti. Pouze v jednom případě byl realizován rozvolněný režim, při kterém byl úkol z jazykové výchovy plněn po skupinách.

Při hrách a spontánních činnostech učitelky vytvářely dostatečný prostor pro individuální a skupinové aktivity, volný pohyb i relaxaci. Pomáhaly dětem plnit jednotlivé role ve hře, obohacovaly ji o nové prvky a pomůcky, rozvíjely poznatky a jazykový projev dětí, tvořivost a fantazii, podporovaly kladné sociální vztahy. Vedly je k vytváření příležitostných koutků, výběru vhodných hraček a pomůcek, udržování pořádku a pečlivému úklidu hraček. V průběhu her se výrazně projevíly kladné sociální vztahy dětí založené na vzájemné spolupráci a respektování dohodnutých pravidel. V příkladně hodnocených hospitacích navíc konstruktivně prolínaly jednotlivé námětové hry, vhodně a cíleně byl zařazen úkol dne v různých obměnách a učitelky spolu s dětmi vytvářely originální doplňky (např. dopravní prostředky z krabiček od sirek), které využívaly nejen při hrách, ale i při řízených činnostech.

Skladba ranních cvičení odpovídala metodickým požadavkům tělesné výchovy. Hygienické podmínky byly dodrženy. Cvičení byla dynamická, učitelky dbaly na dostatečné rozehrání, a procvičení přirozených cviků, vedly děti ke správnému provádění zdravotních cviků s následnou relaxací a vhodně zařazovaly závěrečnou pohybovou hru. Výběr náčiní, motivování slovem a hudebním doprovodem přispěly k efektivitě prováděné činnosti.

Metodický postup řízených činností odpovídal současným trendům předškolní výchovy. Dětem byl ponechán dostatečný čas k dokončení činnosti a bylo respektováno jejich pracovní tempo. Učitelky navazovaly na poznatky a dovednosti dětí. Úkoly většiny řízených činností odpovídaly věku dětí, při jejich plnění učitelky zohledňovaly i individuální schopnosti. Pouze ve věkově smíšené třídě nebyl úkol z hudební výchovy rozlišen pro jednotlivé věkové kategorie. Úkol z rozvíjení poznání byl splněn částečně. Zvolené metody a formy práce preferovaly názor, příklad, opakování, vysvětlování a smyslové vnímání, podporovaly rozvoj fantazie a tvořivosti. Ve většině činností vedly děti k výraznému citovému prožívání, uplatňovány byly prvky vzájemné spolupráce. Všechny učitelky vytvářely velký prostor pro řečovou aktivitu dětí, důsledně je vedly ke gramatické správnosti mluveného projevu a obohacovaly jejich slovní

zásobu. Jednotlivými činnostmi vhodně prolínaly i ostatní výchovné složky, v mnohých z nich byly zařazeny prvky tvořivé dramatiky. Příkladně hodnocené činnosti (rozvíjení matematických představ, jazyková výchova a hudební výchova v nejstarší věkové skupině) se dále vyznačovaly dynamikou a promyšlenou strukturou, využitím rozmanitých, podnětných pomůcek a zařazením výrazových prostředků.

Organizace sebeobslužných činností je ve všech třídách přirozená a plynulá. Učitelky vedou děti ke správnému postupu při hygieně a dbají na úpravu jejich zevnějšku, důsledně je podporována a rozvíjena jejich samostatnost. Společenské a kulturní návyky při stolování odpovídají věku dětí.

Motivace a hodnocení

Motivace všech činností byla aktivizující a podnětná. Uplatněna byla především formou bohaté a pestré nabídky hraček a doplňujících pomůcek. Vstupní i průběžná motivace prolínala jak spontánními, tak řízenými činnostmi, byla zařazována v různých obměnách a vycházela z daného námětu. Byla také aktivizujícím prostředkem k procvičování již získaných poznatků a dovedností.

Učitelky průběžně hodnotily výsledky dětí, oceňovaly jejich snahu a pokrok. Byly jim nápomocny v jejich rozhodování a projevech, výrazně podporovaly jejich sebedůvěru. Zejména u starších dětí při hodnocení využívaly jejich úsudku. Vedení mladších dětí k sebehodnocení bylo uplatněno v menší míře.

Učitelky pravidelně analyzují výsledky u dětí, o všech si vedou písemné záznamy, které poskytují informace o průběhu vývoje dítěte.

Interakce a komunikace

Při všech sledovaných činnostech byla vytvořena a respektována pravidla vzájemné komunikace, která probíhala v přirozené, přátelské a tvůrčí atmosféře. Všechny učitelky mají vstřícný vztah k dětem, jejich verbální i neverbální projev je vyvážený, výrazně se projevila jejich schopnost stát se partnerem dětí při hře. Všechny učitelky vytvářely dostatečný prostor pro individuální, volné vyjadřování dětí. Citlivě podporovaly jejich spontaneitu a otevřenost, cíleně je podněcovaly k verbálním projevům, což se výrazně projevilo nejen v pozitivních vztazích mezi učitelkami a dětmi, ale i mezi dětmi navzájem. Většina z nich se umí vzájemně respektovat, spolupracovat a přirozeně komunikovat.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Z výsledků hospitací a shrnutí poznatků vyplývá, že pedagogická práce učitelek je na dobré až vynikající úrovni. Plánování a přípravě vzdělávací činnosti je věnována systematická péče, tato oblast je hodnocena jako velmi dobrá. Rovněž personální podmínky a materiální zázemí spolu s psychohygienickými podmínkami jsou na velmi dobré úrovni. Promyšlená organizace činností, převaha vhodně zvolených metod a forem práce vytvářejí předpoklady pro osobnostní rozvoj dětí a jsou celkově hodnoceny jako nadprůměrné. Motivace všech činností byla účinná, hodnocení bylo vždy pozitivní, a proto je tato oblast hodnocena jako příkladná. Stejně je hodnocena i interakce a komunikace. Vzhledem k naprosté převaze pozitiv je celkově kvalita vzdělávací činnosti mateřské školy hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka školy věnuje oblasti plánování náležitou pozornost. V roce 1997 zpracovala dlouhodobou koncepci školy. Stěžejním úkolem je příprava dětí na soustavné vzdělávání se zaměřením na všestranný rozvoj dítěte. Hlavním cílem vzdělávací činnosti je osobnostní rozvoj dítěte, jeho identity a autonomie, prohlubování vzájemných vztahů mezi rodinou, dítětem a mateřskou školou. Cíle koncepce vzdělávací činnosti jsou rozpracovány do jednotlivých úkolů ročního plánu s výčtem konkrétních prostředků pro jejich plnění. Plánované úkoly vycházejí z analýzy výsledků vzdělávací činnosti uplynulého období, která je předmětem pedagogických rad. Roční plán dále zahrnuje i minimální program protidrogové prevence a náměty pro výchovně-vzdělávací činnost k „Mezinárodnímu roku seniorů“.

Plánování je promyšlené, systematické a funkční. Je hodnoceno jako velmi dobré.

Organizování

Organizace chodu školy je vymezena podrobně zpracovaným organizačním řádem a vnitřním řádem, který obsahuje pravidla provozu školy a povinnosti rodičů. Ředitelka stanovila pracovní dobu, pracovní náplň, povinnosti a kompetence všech pracovníků, rozvrh přímé výchovné práce pedagogických pracovníků a mimoškolní práci učitelů.

Vnitřní informační systém je propracovaný. K přenosu informací pro zaměstnance slouží pedagogické rady, provozní porady a každodenní osobní kontakt, aktuální informace jsou vyvěšeny na nástěnce. Rodiče jsou informováni o činnosti školy především při předávání dětí, pravidelným organizováním třídních schůzek a formou nástěnek, které mimo důležitých informací o chodu školy obsahují i denní výchovně-vzdělávací program s texty básní, písní a říkadel. K prohlubování spolupráce s rodinou slouží i dotazníky a ankety pro rodiče, organizování poradenské služby v oblasti logopedických vad a odkladu školní docházky. Zvláštní péče je věnována dětem ze slabšího sociokulturního prostředí a dětem romským. Předškolní zařízení dále spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, městským domem dětí a mládeže, základní uměleckou školou a vytváří prostor pro zájmové aktivity (již výše uvedené kroužky), které jsou organizovány v odpoledních hodinách.

V průběhu roku škola organizuje různé akce (besídky, oslavy svátků, školní výlety, rozloučení se školáky, pravidelné zařazování maňáskového divadla) a prezentuje svoji práci na veřejnosti (stálá výstavka dětských prací ve městě i v mateřské škole, vystupování dětí na veřejnosti).

Povinná dokumentace školy dle § 45b zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů je vedena v odpovídajícím rozsahu a kvalitě na předepsaných tiskopisech. Důvěrné informace o dětech i zaměstnancích jsou zabezpečeny před zneužitím.

Organizování chodu školy je celkově hodnoceno jako velmi dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka reaguje na nové trendy v předškolní výchově a snaží se je realizovat v praxi. Schopnosti zaměstnanců využívá v maximální míře. Podporuje další sebevzdělávání pedagogických pracovníků, vede si písemný přehled o účasti na odborných seminářích. Při pedagogických radách je prováděno sebehodnocení učitelů. Pro hodnocení zaměstnanců stanovila diferencovaná kritéria, kterých využívá k motivaci a oceňování kvality práce.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanizmy

Kontrolní mechanizmy postihují všechny oblasti chodu školy. Kontrolní a řídicí činnost je rozpracovaná do jednotlivých měsíců. Cíle hospitací vycházejí z hlavních úkolů plánu školy, písemné záznamy mají vypovídací hodnotu, jejich součástí je i kontrola dokumentace. Závěry jsou projednávány, prováděna je následná kontrola. Plnění pracovních povinností provozních zaměstnanců je sledováno neformálním způsobem v každodenním osobním styku.

Kontrolní mechanizmy mají velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Ředitelka školy má dlouholeté řídicí zkušenosti. Plánování je promyšlené a reálné, při organizování chodu školy reaguje na aktuální potřebu. Kolektiv zaměstnanců vede a motivuje k neustálému zkvalitňování výsledků jejich práce. Kontrolní mechanizmy jsou účinné. Celkově je kvalita řízení velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení mateřské školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 10. května 1999 pod č. j. OSO/766/99/27-Z
- podkladová inspekční dokumentace
- povinná dokumentace ve smyslu § 45b, odst. 1 písm. a, c zákona ČNR č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů
- koncepce školy
- plán školy pro školní rok 1999/2000
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1998/1999
- plány výchovně vzdělávací práce pro letošní školní rok
- individuální plány osobnostního rozvoje pro děti s odkladem školní docházky
- záznamy o dětech
- organizační řád pro zaměstnance
- pracovní povinnosti zaměstnanců
- rozvrh pracovní doby provozních zaměstnanců
- rozvrh přímé výchovné práce učitelek
- vnitřní řád školy
- plán kontrolní a řídicí činnosti
- hospitační záznamy
- zápisy z pedagogických rad a provozních porad
- kritéria pro hodnocení pracovníků
- zápisy z třídních schůzek

ZÁVĚR

Posouzením sledované oblasti činnosti školy byla vymezena

pozitiva:

- podnětná motivace činností
- vstřícná interakce a komunikace
- vysoká profesionální úroveň pedagogického procesu v příkladně hodnocených hospitacích

negativa:

- nerozlišování nároků na děti ve věkově smíšené třídě

Mateřská škola v oblasti vzdělávací činnosti vykazuje velmi dobré výsledky. Nabízí dětem podnětné prostředí pro jejich osobnostní rozvoj a systematicky vytváří podmínky pro jejich budoucí vzdělávání. Kvalita řízení je též na velmi dobré úrovni. Finanční prostředky přidělené škole ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány ve prospěch dětí. Celkově je činnost mateřské školy hodnocena jako velmi dobrá.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorky	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Nováková	Alena Nováková, v. r.
Členka týmu	Marie Behenská	Marie Behenská, v. r.

V Karlových Varech dne 16. února 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. února 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Zdeňka Jáchymová	Zdeňka Jáchymopvá, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	7. března 2000	40/00
Zřizovatel	7. března 2000	41/00

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		nebyly podány